

A szerkesztő mágikus szobája

1.

A betű alkotói autonómia, mellyel az ember a teljességet kísérti meg. A művészet formává regulázott életöszön. Talán. Az autonómia a nullpont, ahol minden előlről kezdődik a még fölfogható egyidejűségben. Ha van küzdelem, az a kézre álló eszközökért folyik, melyekkel az élet képe kor-szerűen megformálható. A teljesség csak fölsejlik és elérhetetlen.

A betű sorsa a közviszonyoktól függ. Az egyidejűség pedig mindent magába szed az őszobbanástól a politikai fenékedésekig. A teljesség idejében nincs nyereség, se veszteség. Kiveti az embert a naptári, a relatív idő historikus paradoxonjaiból, történelmi abszurditásaiból, azaz jelenléte tragédiájából a kietlenségbe, hogy a maga sötét szorongását megformázza és a teljesség szellemi materiájába oldja.

2.

E vázlatos és botor állítások szerint képzeljük el ezt a szobát, melynek ablakából minden látható, amit csak szem, lelki készítés és mélabú elbírá. És jóakarátú, könyves ember szortírozni képes.

Ezen a helyen tény, hogy van még betű. Minden ide fut össze, amiből tanulmány, esszé, kép, epika, vers és miegyéb lehet. Vagy már az, de felidézendő, mert kiesett a nyugalmat áhító emlékezetből. Itt vélhetően egyhuzamban érződik a teljesség gyengéd deleje, hát az is tény, hogy a mű a létel egytővű. És sosem hullhat úgy a cybervilág látványosságai közé, mint néminemű paranormális jelenség.

Itt a fantázia valóság, és többdimenziós megjelenése van. Az érzékek emlékezete és a memória, amennyire embertől telik, elmélyül az első benyomásig, amikor még befelé nyüszített a fájdalom, szóvá artikulálódik és kitör. Talán így kezdődhetett valaha a barlangban a tűznél, és folytatódik ma is a keresés és a teljesség kettős függelmében.

3.

Az egyidő játékában a város és helyén a Pannon-tenger egyszerre van jelen. Vízi architektúra hullámmozgásával inog a főtér. Emelkedik az ősvíz, halászviskókra várfalak montírozódnak. Egyetlen végtelen perc kiáradásában ír a víz vízzel házfalakra, ablakokra. Vizet lötytyint ábráira, új jeleket vet oda. Apad és dagad, újabb jeleket hoz és halmoz. Mind külön-külön és halmazatukban is kibetűzendő kalligráfiák, újragondolt palimpszesztek köznapokra és elemi csapások idejére. Pulzál az időtenger és nyögve harapdálja önmaga imaginárius partjait, akár a teremtés-gondolatban vagy a versben.

Itt, a szerkesztői szobában, ha nem szennyezi hátráltató hatás a teljesség szeretetteljes derengését, előre megérezhetők bizonyos jelenségek, egymásra következtetések. Mert ahogy a legnemesebb, legemberibb fantazmagóriában az időzárvány-uszadékok elpattannak, fényt kapnak a dolgok rejtett átjárói, a titkos összetartozások láncolatai. Sugallva, hogy a véletlen mindig kizárható, a kauzalitás pedig félrevisz.

4.

Most oldalt, a barokk palota elé akkurátusan deponált bálnacsontokra úsznak a víz barmai, és lebegve eredetüket szimatolják. Talán csak a gyerek látja őket e forró délutánban, amint a legfelső emelet árnyékos erkélyén virágokat locsol. Bizonyosságul egy százmillió éves madár duhogó szárnyakon az erkélyhez repül, a korlátra ül, nyakát nyújtogatja szaruzsindelyes nyikorgással, és csőrével megkoppintja a kék kannát. A gyerek eldobja és üvöltve beszalad.

Áll a költő-főszerkesztő a valóságban, áll a valóságos ablak előtt. Üres kint a főtér, szétvetett tagokkal sziesztázik a város a hálósobák tüllfüggönyei mögött. Nézi a néptelen főtérrel és vár. Ebben a forróságban tán még a tér fogalma is töppedten belappad, gondolhatná. Ujjjaival dobol az üvegen. Csak vár és dobol.

Messze a Saturnus gyűrűjéből kiválik egy apró, engedetlen jégdarab. Ásványi árvasággal fényvéket csatangol az űrben. Végre a légkörbe ér, elszisszen, és energia-nyilallássá válva az ablaküveg anyagába vész. Emberünk finom simítást érez ujjbegyén és felfigyel. Nyomban ezután oldalt, a magasból egy kék locsolókanna csapódik a járdára. Emberünk, mintha csakis erre várt volna, bólint. És talán pillanatra el is mosolyodik.